

af de fattige Midler, som Commissionen havde forundt os, og vi have fremlagt en Contract, der bestaaer i en By, hvis Navn er bekjendt, blot for at de Herrer skulde see den. Dengang jeg først talte om denne Sag og sagde, at den var ordnet communalts forskjellige Steder, saa hørte jegovre fra den Side udtale Ordet: „Hvor“. Nu har man dog faaet at see, „hvor“ det er Tilfældet. Det er i det Hele en aldeles mærkelig Stilling, som den ærede Ordfører for Fleertallet og den høitærede Minister indtage i denne Sag ligeoverfor Mindretallets Forslag. Vi have jo nemlig tilfattet i Løbet af 5 Fjerdingaar at give Regjeringen Leilighed til at undersøge, hvorvidt det var muligt at slaae ind paa den af os paapegede Vej. Vi ere i dette Diemed tillidsfuldt gaaede til at give Regjeringen en ikke ringe Myndighed, som er omtalt i Indledningen til den af os foreslaaede § 2. Der er der givet en udstrakt Myndighed til under Sagttagelse af nogle enkelte af os opstillede Betingelser at tilveiebringe og afslutte en saadan Contract med en Entrepreneur. Naar vort Forslag nu bliver bekæmpet af den ærede Ordfører og den høitærede Minister, saa er det ugunstigt for en Ordning som den, vi tilfattede, at Regjeringen og Ordføreren paa Forhaand opstille alle de Vanskeligheder, der kunne frembyde sig ved Afslutningen af en saadan Contract, for netop ligesom at sige til en Mand: Gjør Dig saa kostbar som muligt! og sige til Skuespillerne: Gjører Eder saa kostbare som muligt! — kort sagt, give dem Anvisning paa at gjøre det saa vanskeligt som muligt at kunne gaae ind paa dette Forhold. Det er en ganske mærkelig Side af Sagen, men det er jo aabenbart et Argument, der kan bruges under offentlige Forhandlinger. Gaae vi ud fra, at der er nogen Sandhed i den Interesse, som haves for den danske nationale dramatiske Kunst, saa forudsætte vi, at der i en vid Kredts af dannede Mænd haves en saadan Deeltagelse, at der baade blandt Skuespillere og Skuespilvenner vil danne sig et Selskab, som, tiltraadt af formuende Mænd, der interessere sig for Kunsten, vil

soge at skaffe en Ordning tilstede, som omtrent gaaer i en Retning som den, vi foreslaae, og saa vil jeg freidigt og aabent sige, at det, naar man er slaaet ind paa denne Vej, men ogsaa kun, naar dette er Tilfældet, er i Overeensstemmelse med Rigsdagens hidtil fulgte Fremgangsmaade at komme en saadan Selvvirksomhed fra Folkets Side imøde ved at yde et passende Tilskud; thi først da kan det Tilskud, Staten yder, ydes med Glæde og vistnok ikke ydes anderledes, end at vi kunne være tjente dermed. Det er denne Forudsætning, vi gaae ud fra, det er det, vi ville; vi ønske at see Selvvirksomheden paa en anden Maade, end at denne Kunsts Venner benytter denne Sal og denne Forsamling til at see at faae grundlagt en Tilstand, hvorved de, naar en Lov er givet paa 10 Aar, naturligtvis have bundet os saaledes, at der skal 10 til og atter 10 Aar til, og saa fremdeles, for at faae en Forandring tilveiebragt; saa kommer man aldrig ud af dette Forhold. Nu er det jo en saa givet og bekjendt Sag, som Noget kan være, i den tyveaarige Tid, vi have haft et constitutionelt Liv, at alt Statsindustri er det Allerdyreste; det kjende vi dog almindeligt, det vide de ærede Modstandere meget vel, og navnlig det ærede Medlem for Helsingør (Ablér) veed fra andre Forhold saa udmærket godt, at Statsindustri er dyr. Hvorhen gaaer nu, maa jeg spørge, for Kunstens Bedkommende, dette, som det koster Staten mere at bestyre en saadan Institution? I hvis Kommer gaaer det? Gaaer det i Kunstnernes? Ingenlunde, det gaaer slet ikke i Kunstnernes, men i ganske andre Kommer, det gaaer ind i de sædvanlige Regjeringshjul, som vi jo have saamange af, og som vi jo skulle have flere og flere af; thi saa ruller Statsvognen saa meget desbedre.

Seg paastod, at jeg for mit Bedkommende dog havde nogen Indsigt i de kunstneriske og æsthetiske Forhold, og der vil jeg overfor den ærede Ordfører tillade mig at paastaae, at den Omtale, som han har gjort gjældende for Musikens og Capellet's Bedkommende, dog forekom mig at lide af meget betydelige Svag-